

STEČAJ I LIKVIDACIJA

Izv.prof.dr.sc. Ivana Šandrk Nukić

Inženjerska ekonomija

Stečajni postupak je poseban **izvanparnični
sudski postupak** koji se provodi s ciljem
skupnog **namirenja svih stečajnih vjerovnika** iste
skupine.

Cilj ovog postupka ostvaruje se **unovčenjem
dužnikove imovine** i podjelom prikupljenih
sredstava vjerovnicima.

Nad kim se provodi stečajni postupak ili tko može biti stečajni dužnik?

Stečaj se provodi nad :

- a) pravnom osobom
- b) imovinom dužnika pojedinca (trgovca pojedinca i obrtnika)

Po otvaranju stečajnog postupka uz naziv stečajnog dužnika mora stajati oznaka “u stečaju”!

Razlozi za otvaranje stečajnog postupka

Stečajni postupak može se pokrenuti ako sud utvrdi postojanje stečajnoga razloga:

1. Nesposobnost za plaćanje
ili
2. Prezaduženost

1. Nesposobnost za plaćanje

- ▶ dužnik je nesposoban za plaćanje ako **ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze**
- ▶ smatra se da je nesposoban za plaćanje
 - **ako ima evidentirane nepodmirene obveze kod banke** koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju **duljem od 60 dana**, a koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za naplatu, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa
 - **ako nije isplatio tri uzastopne plaće** koje njegovim radnicima pripadaju prema ugovoru o radu ili drugom aktu

= NELIKVIDNOST

2. Prezaduženost

Smatra se da je dužnik prezadužen
ako njegova imovina
ne pokriva
postojeće obveze.

(U ovom slučaju, stečaj se ne mora pokrenuti ako postoje opravdane indicije da će dužnik nastaviti uredno podmirivati svoje tekuće obveze, odnosno ako postoji član društva koji za obveze društva odgovara cijelom svojom imovinom)

Tko može pokrenuti stečajni postupak ?

- I) **vjerovnik** - ako učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i kojeg od stečajnih razloga
- I) **dužnik** - obveza je dužnika podnijeti prijedlog u roku od 21 dan od nastupanja nesposobnosti za plaćanje

Stečaj pokreću podnošenjem prijedloga
trgovačkom sudu u kojem je
registrirano sjedište dužnika.

Pregled pokazatelja uspješnosti rada trgovačkih sudova

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca /sudskih savjetnika	Broj primljenih predmeta po sucu/ sudskom savjetniku	Broj riješenih predmeta po sucu/ sudskom savjetniku	Broj neriješenih predmeta po sucu/ sudskom savjetniku	
Trgovački sudovi	2018.	180	921	931	164	
	2019.	173	958	982	144	
	2020.	170	1.044	1.005	188	
	2021.	168	925	989	127	
	2022.	166	814	837	106	

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2022. godini		
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Parnični predmeti	8.068	10.676	8.675
Ovršni predmeti	639	788	336
Izvanparnični predmeti (RI)	842	916	217
Stečajni predmeti	7.422	8.601	5.604
Predstečajna nagodba	0	2	0
R2, Pom	1.153	1.312	139
Mirenje	149	117	84
Sudski registar	116.829	116.576	2.471
Sveukupno:	135.102	138.988	17.526

Izvor: Statistički pregled o radu sudova za 2022. godinu

Potrebne isprave kod podnošenje prijedloga za pokretanje stečaja

1) ako stečaj pokreće vjerovnik :

- dokaz postojanja tražbine i
- potvrda pravne osobe, koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa, da je dužnik insolventan

2) ako stečaj pokreće dužnik :

- potvrda pravne osobe koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa, da je dužnik insolventan

Prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ne može se povući!

Pristojbe i predujmovi

Za pokretanje i provođenje stečajnog postupka plaćaju se sudske pristojbe i predujmovi.

U stečajnom postupku **svaki vjerovnik snosi svoje troškove** postupka. Troškovi postupka mogu se namiriti iz imovine stečajnoga dužnika, ukoliko bude dovoljno sredstava.

Troškovi pokretanja stečaja za vjerovnika

- ▶ 13,27 eur sudske pristojbe za pokretanje postupka,
- ▶ 660,00 eur za predujam troškova postupka
- ▶ Prijava svakog pojedinog potraživanja: sudska pristojba 2% od vrijednosti tražbine, ali ne više od 66,36 eur

Troškovi pokretanja stečaja za dužnika

- ▶ 13,27 eur sudske pristojbe za pokretanje postupka i
- ▶ 660,00 eur za predujam troškova postupka
- ▶ Po završetku stečaja, stečajni upravitelj plaća paušalnu pristojbu od 2% diobene mase, ali ne više od 265,45 eur

**plaćanja sudske pristojbe oslobođeni su RH, radnici dužnika;
plaćanja predujma oslobođeni su radnici**

Tijela stečajnog postupka

1. stečajni sudac

- ▶ Otvara stečajni postupak
- ▶ Imenuje stečajnog upravitelja
- ▶ Nadzire rad stečajnog upravitelja i skupštine vjerovnika
- ▶ Odobrava isplate vjerovnicima
- ▶ Zaključuje stečajni postupak

2. stečajni upravitelj

- ▶ U stečajnom postupku dužnik gubi pravo upravljanja svojom imovinom i obvezama te iste preuzima stečajni upravitelj

3. skupština vjerovnika

- ▶ Svi vjerovnici stečajnog dužnika

4. odbor vjerovnika

- ▶ Na prijedlog skupštine vjerovnika imenuje ga stečajni sudac, kako bi nadzirao rad stečajnog upravitelja i pomagao mu u vođenju poslova

Tko imenuje stečajnog upravitelja?

Ministar nadležan za poslove pravosuđa utvrđuje i ažurira listu stečajnih upravitelja, a prema odredbama Pravilnika o utvrđivanju liste stečajnih upravitelja (NN 51/2022).

Stečajnim upraviteljem može biti imenovana samo fizička osoba koja :

- a) Ima završen diplomski sveučilišni studij (min 300 ECTS)
- b) Ima položen stručni ispit za stečajnog upravitelja
- c) Ima poslovnu sposobnost
- d) Ima sklopljenu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti

Rješenjem o otvaranju stečajnog postupka stečajnog upravitelja imenuje sudac.

Na sljedećim ročištima skupština vjerovnika može promijeniti stečajnog upravitelja.

Prijava stečajne tražbine

Stečajnu tražbinu vjerovnici prijavljuju stečajnom upravitelju.

Sadržaj prijave tražbine

- ▶ osnovu tražbine
- ▶ visina tražbine izražena u kunama (glavnica i obračunata kamata do otvaranja stečaja)
- ▶ dokazi (računi, ugovori, sudske odluke i dr.)
- ▶ žiro račun vjerovnika i banka kod koje se vodi
- ▶ punomoć ukoliko vjerovnika zastupa odvjetnik
- ▶ dokaz o uplaćenju pristojbi (2% od vrijednosti prijavljene tražbine ali ne više od 66,36 eur)

Nenovčane tražbine prijavljuju se u procijenjenom iznosu, a prijavljuju se i nedospjele tražbine jer se sve smatraju dospjelima trenutkom otvaranja stečajnog postupka.

Rok za podnošenje prijava tražbine

- ▶ Prijava tražbine mora se podnijeti **u roku od 60 dana** od dana objave rješenja o otvaranju stečajnoga postupka na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova
- ▶ **Nakon toga roka, prijave se odbacuju** kao nepravodobne

Stečajna masa

Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnog postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnog postupka.

Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnog postupka te tražbina vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti stečajnu masu radi namirenja vjerovnika.

Ročišta u stečajnom postupku

- 1) opće ispitno i posebno ispitno ročište
- 2) izvještajno ročište
- 3) skupštine vjerovnika
- 4) završno ročište

Pozivi za sva ročišta ne dostavljaju se osobno, nego se objavljuju na e-Oglasnoj ploči

1. Ispitna ročišta

- ▶ Stečajni upravitelj se izjašnjava o svakoj prijavljenoj novčanoj tražbini stečajnog vjerovnika, da li je priznaje ili ne
- ▶ Ukoliko je neka tražbina osporena, u vezi nje pokreće se posebna parnica
- ▶ Tražbina stečajnog vjerovnika smatra se utvrđenom kada je prizna stečajni upravitelj

2. Izvještajna ročišta

- ▶ stečajni upravitelj podnosi izvješće o gospodarskom položaju dužnika
- ▶ vjerovnici odlučuju o daljem tijeku stečajnog postupka, o načinu i uvjetima prodaje imovine, o nastavku poslovanja i drugom

3. Skupštine vjerovnika

- ▶ skupštine vodi stečajni sudac
- ▶ Na skupštini vjerovnici traže od stečajnog upravitelja obavijesti i izvještaje o vođenju poslova i stanju stečajne mase
- ▶ vjerovnici odlučuju o svim pitanjima od važnosti za provedbu i okončanje stečajnog postupka
- ▶ odluka je donesena ako **zbroj iznosa tražbina** stečajnih vjerovnika koji su glasovali za neku odluku iznosi više od zbroja iznosa tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv te odluke

4. Završno ročište

Održava se ukoliko u stečajnom postupku postoji stečajna masa čije je unovčenje okončano

Vjerovnici

- ▶ odlučuju o završnom računu stečajnog upravitelja,
- ▶ podnose prigovore na završni popis, te
- ▶ odlučuju o neunovčivim predmetima stečajne mase

Načini prodaje imovine u stečajnom postupku

1. ukoliko se radi o neopterećenoj imovini – prodaje je stečajni upravitelj javnim prikupljanjem ponuda, slobodnom pogodbom, javnim nadmetanjem..., ovisno kako to odlukom odluče vjerovnici na izvještajnom ročištu.
2. ukoliko se radi o opterećenoj imovini, razlučnim pravima – prodaje je stečajni sudac uz odgovarajuću primjenu pravila o ovrsi na nekretninama

Načini namirenja vjerovnika

- ▶ **vjerovnici stečajne mase** (troškovi stečajnog postupka i ostale obveze stečajne mase) namiruju se redom **kako njihove tražbine dospijevaju**
- ▶ **stečajni vjerovnici** (osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju imovinsko-pravnu tražbinu prema njemu) **namiruju se po isplatnim redovima**, na način da se vjerovnici kasnijeg reda mogu namiriti tek pošto budu u cijelosti namireni vjerovnici prethodnog isplatnog reda, a vjerovnici istog isplatnog reda namiruju se razmjerno veličini svojih tražbina
- ▶ **razlučni vjerovnici** namiruju se **odvojeno**, iz predmeta i prava na kojima imaju razlučno pravo

Isplatni redovi stečajnih vjerovnika

1. U tražbine **prvog višeg isplatnog reda** ulaze **tražbine radnika i bivših radnika** iz radnog odnosa nastale do trenutka otvaranja stečaja u bruto iznosu, otpremnine i tražbine po osnovi naknade štete zbog ozljede na radu
2. U tražbine drugog višeg isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine koje nisu nižeg reda
3. Redoslijed tražbina nižeg isplatnog reda jest:
 - ▶ Kamate na tražbine stečajnih vjerovnika nastale nakon pokretanja stečaja
 - ▶ Troškovi pojedinih vjerovnika nastali tijekom i zbog stečajnog postupka i dr.

Hitnost

- ▶ Stečajni postupak je **hitan postupak**: zakonom je propisano da će se završno ročište odrediti najkasnije u roku od godinu i pol dana od održanoga izvještajnog ročišta
- ▶ U međuvremenu, moguće je pratiti što se događa u stečajnom postupku putem mrežne stranice **e-Oglasna ploča sudova** na <https://eoglasna.pravosudje.hr>, na kojoj se objavljuju sva sudska pismena (odluke, pozivi...)

Obustava i zaključenje stečajnog postupka

- ▶ **Stečajni postupak se zaključuje** nakon što se okonča unovčenje i diobama podjeli stečajna masa stečajnog dužnika
- ▶ **Stečajni postupak se obustavlja** ako se nakon otvaranja stečaja utvrdi da stečajna masa nije dostatna niti za pokriće troškova postupka

Učinci obustave ili zaključenja stečajnog postupka:

1. **Nastavak poslovanja** dužnika, uz mogućnost nadzora provođenja usvojenog poslovnog plana
2. **Likvidacija dužnika** – brisanje društva ili trgovca pojedinca iz trgovačkog registra i prestanak njegovog poslovanja i postojanja

Likvidacija društva

- ▶ Likvidacija je brisanje društva iz sudskog registra
- ▶ U drugim okolnostima likvidatori su članovi društva, a u slučaju stečaja likvidator je stečajni upravitelj
- ▶ Dužnost je likvidatora završiti tekuće poslove, članovima vratiti eventualnu njihovu imovinu koju su dali na korištenje društvu te podmiriti preostale dugove vjerovnicima ukoliko je to moguće

Predstečajni postupak

Glas Slavonije 3.3.2014.

POZITIVNO OCIJENILI

HRVATSKE REFORME:

**MMF pohvalio predstečajne
nagodbe**

Večernji list 27.2.2014.

**Uspješan model ili
kriminal: Kako popraviti
predstečajne nagodbe?**

Večernji list poziva vas da u sklopu VL inicijative iznesete svoje mišljenje o tome kako popraviti Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi i treba li ga ukinuti i vratiti se na stečajne postupke.

Sastavni dio stečajnog zakona od 2015.g.

Predstečajni postupak može se otvoriti **ako sud utvrdi postojanje prijetee nesposobnosti za plaćanje.**

Prijetee nesposobnost za plaćanje postoji ako predlagatelj učini vjerojatnim da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dspijeću:

- Ako kasni s isplatom plaće 30 dana
- Ako kasni s uplatom poreza i doprinosa 30 dana
- Ako u FINI postoji evidencija o nepodmirenoj obvezi u roku

Predstečajnim postupkom nastoji se urediti odnos s vjerovnicima, **spriječiti nesposobnost plaćanja** i održati djelatnost tvrtke.

Prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka **podnosi dužnik** pred nadležnim trgovačkim sudom.

Trgovački sud u roku od osam dana donosi rješenje o otvaranju postupka te **imenuje povjerenika**, koji ima ulogu stečajnog upravitelja: ispituje i nadzire poslovanje dužnika, provjerava prijavljene tražbine, očituje se o njima, pomaže dužniku s izradom plana restrukturiranja i ostalo.

Predstečajni postupak provodi FINA (Financijska agencija) a njezin rad nadzire Trgovački sud. Dužnik Fini podnosi svu dokumentaciju, a povjerenik joj podnosi svoje očitovanje o tražbinama i plan restrukturiranja.

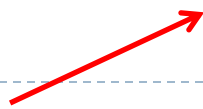
Pregled kretanja predstečajnih nagodbi od 2012.-2021.:

Zbirni pregled broja predmeta prema županijama

Županija	Iznos prijavljenih obveza	Broj zaposlenih prema prijavi dužnika	Broj predmeta
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.061.356.351,97	2.403	180
BRODSKO-POSAVSKA	1.190.683.966,16	1.415	303
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2.056.115.719,30	1.143	265
GRAD ZAGREB	33.070.758.851,44	18.511	2.474
ISTARSKA	2.717.612.454,32	3.065	466
KARLOVAČKA	668.093.708,02	1.206	208
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	794.590.780,82	958	132
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.054.070.000,52	893	207
LIČKO-SENJSKA	172.219.584,85	196	51
MEĐIMURSKA	1.149.427.263,42	2.846	392
OSJEČKO-BARANJSKA	5.707.071.861,67	5.873	555
POŽEŠKO-SLAVONSKA	379.904.983,47	631	166
PRIMORSKO-GORANSKA	5.888.234.979,93	3.686	645
SISAČKO-MOSLAVAČKA	697.320.999,80	1.784	205
SPLITSKO-DALMATINSKA	12.601.935.344,14	5.973	880
VARAŽDINSKA	4.045.099.879,16	5.616	275
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	504.553.958,46	1.019	133
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.703.223.869,63	3.422	318
ZADARSKA	1.474.094.310,13	1.737	153
ZAGREBAČKA	2.838.396.612,48	2.686	592
ŠIBENSKO-KNINSKA	2.660.486.501,70	1.698	359
UKUPNO	82.435.251.981,39	66.761	8.959

Sklopljenih
nagodbi o
ukupnog broja
predmeta: 35%

Građevinarstvo: 1.483

Izvor: FINA – informacijski sustav predstečajnih nagodbi

PITANJA ZA UČENJE

1. Što je stečajni postupak i koji mu je cilj?
2. Koji su razlozi za pokretanje stečajnog postupka?
3. Kada se stečajni postupak zaključuje, a kada se obustavlja i što to znači?
4. Što je stečajna masa i čemu služi?
5. Što je likvidacija?
6. Tko je likvidator u slučaju stečaja?
7. Tko provodi predstečajnu nagodbu?
8. Kada se može pokrenuti predstečajni postupak?

Literatura

- ▶ <http://www.zakon.hr>
- ▶ <https://www.mingo.hr/public/Vksp15.pdf>
- ▶ <https://www.fina.hr/javne-usluge-za-poslovne-subjekte/ovrhe/predstecajni-postupak#dokumenti-i-propisi>
- ▶ <https://www.fina.hr/javne-usluge-za-poslovne-subjekte/ovrhe/predstecajna-nagodba/pregled-zbirnih-podataka-iz-sustava-predstecajnih-nagodbi>

